

PATVIRTINTA

Marijampolės jaunimo mokyklos direktoriaus

2016 m. rugsėjo 6 d. įsakymu Nr. V-

MARIJAMPOLĖS JAUNIMO MOKYKLOS MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės jaunimo mokykloje maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Tvarkos aprašas) nustato mokinių maitinimo, vykdymo organizavimo tvarką ir reikalavimus.

2. Mokinių maitinimo organizavimo Marijampolės jaunimo mokykloje tvarka parengta vadovaujantis Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašu, patvirtintu LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 (pakeitimu 2014 m. liepos 4 d. įsakymas Nr. V-769, 2015 m. rugpjūčio 27 d. Nr. V-998).

3. Marijampolės jaunimo mokykloje organizuojama:

3.1. mokamos mokinių ir kitų bendruomenės narių maitinimo paslaugos:

3.2. nemokamas mokinių maitinimas, kuris yra skiriamas Lietuvos respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka ir finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams bei savivaldybės biudžeto. Nemokamas maitinimas organizuojamas Jaunimo mokykloje nemokamo mokinių maitinimo tvarka, patvirtinta 2016-09-06 Jaunimo mokyklos direktorės įsakymu Nr. V-.

4. Šios Tvarkos tikslas – sudaryti sąlygas sveikatai palankiai vaikų mitybai, užtikrinti geriausią maisto saugą ir kokybę, patenkinti vaikų maisto medžiagų fiziologinius poreikius, ugdyti sveikos mitybos įgūdžius.

II. NUORODOS

5. Šioje Tvarkoje pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

5.1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 7 d. nutarimą Nr. 544 „Dėl Darbų ir veiklos sričių, kuriose leidžiama dirbti darbuotojams, tik iš anksto pasitikrinusiems ir vėliau periodiškai besitikrinantiems, ar neserga užkrečiamomis ligomis, sąrašo ir šių darbuotojų sveikatos tikrinimosi tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 41-1294; 2002, Nr. 73-3127);

5.2. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. liepos 1 d. įsakymą Nr. 288 „Dėl Privalomųjų kakavos ir šokolado produktų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 60-1964);

5.3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymą Nr. 510 „Dėl Rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų tvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 102-2936);

- 5.4. Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymą (Žin., 1999, Nr. 52-1673; Nr. 64-2324);
- 5.5. Lietuvos Respublikos maisto įstatymą (Žin., 2000, Nr. 32-893; 2005, Nr. 142-5107);
- 5.6. 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) 178/2002, nustatantį maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantį Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantį su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (OL 2004 m. specialusis leidimas, 15 skyrius, 6 tomas, p. 463);
- 5.7. 2002 m. balandžio 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą Nr. 519 „Dėl valstybinio strateginio atliekų tvarkymo plano patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. 40-1499; 2007, Nr. 122-5003);
- 5.8. Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymą (Žin., 2002, Nr. 56-2225);
- 5.9. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2003, Nr. 63-2853; 2011, Nr. 38-1804);
- 5.10. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymą Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2003 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 79-3606);
- 5.11. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. gruodžio 15 d. įsakymą Nr. B1-955 „Dėl Lietuvos Respublikoje išaugintų šviežių vaisių, daržovių, uogų, bulvių atitikties deklaracijos išdavimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 3-21);
- 5.12. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 34 tomas, p. 319);
- 5.13. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 853/2004, nustatantį konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14);
- 5.14. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 882/2004 dėl oficialios kontrolės, kuri atliekama siekiant užtikrinti, kad būtų įvertinama, ar laikomasi pašarus ir maistą reglamentuojančių teisės aktų, gyvūnų sveikatos ir gerovės taisyklų (OL 2004 m. specialusis leidimas, 3 skyrius, 45 tomas, p. 200);
- 5.15. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymą Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2005 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 110-4023);
- 5.16. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymą (Žin., 2006, Nr. 17-589);
- 5.17. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. kovo 9 d. įsakymą Nr. V-168 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 26:2006 „Maisto produktų mikrobiologiniai kriterijai“ patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 31-1096);
- 5.18. Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymą (Žin., 2006, Nr. 73-2755; 2008, Nr. 63-2382; 2009, Nr. 153-6886);

5.19. 2013 m. gruodžio 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1308/2013, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (OL 2013, L 347, p. 671).

5.20. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakymą Nr. 3D-524 „Dėl išskirtinės kokybės žemės ūkio ir maisto produktų“ (Žin., 2007, Nr. 126-5142):

5.21. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-1090 „Dėl Rekomenduojamų maisto produktų paros normų socialinę globą gaunantiems asmenims patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 4-152);

5.22. 2008 m. liepos 10 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 657/2008, kuriuo nustatomas išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo taisyklės, susijusios si Bendrijos pagalba aprūpinant pienu ir tam tikrais pieno produktais švietimo įstaigų moksleivius (OL 2008, L 183, p. 17);

5.23. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. rugsėjo 15 d. įsakymą Nr. V-884 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 54:2008 „maisto produktai. Didžiausios leidžiamos teršalų ir pesticidų likučių koncentracijos“ patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 109-4175);

5.24. Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. spalio 15 d. įsakymą Nr. B1-527 „Dėl maisto tvarkymo subjektų patvirtinimo ir registravimo reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 123-4693);

5.25. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. sausio 12 d. įsakymą Nr. 3D-13 „Dėl Nealkoholinių gėrimų ir giros apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 7-252);

5.26. 2009 m. balandžio 7 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 288/2009, kuriuo nustatomas išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo taisyklės dėl Bendrijos pagalbos tiekiant vaisius ir daržoves, perdirbtų vaisių ir daržovių bei bananų produktus vaikams į švietimo įstaigas, įgyvendinant vaisių vartojimo skatinimo mokyklose programą (OL 2009, L 94, p. 38);

5.27. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 15 d. įsakymą Nr. 3D-488 „Dėl Importuojamų, eksportuojamų ir tiekiamų į vidaus rinką šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams tikrinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 84-3548);

5.28 Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugsėjo 1 d. įsakymą Nr. V-714 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 124:2009 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2009, Nr. 107-4494):

5.29. 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1333/2008 dėl maisto priedų (OL 2008 L 354, p. 16), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 11 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1129/2011 (OL 2011 L 295, p1);

5.30. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymą Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2010 „Įstaiga, vykdanči ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programą. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 50-2454);

5.31. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 19 d. įsakymą Nr. V-640 „Dėl „Rekomenduojamų maisto produktų atšildymo, pirminio ir šiluminio apdorojimo nuostolių sąrašo“ patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 89-4733);

5.32. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymą Nr. V-877 „Dėl Pusryčių, pietų ir pavakarių patiekalų gamybai reikalingų produktų rinkinių sąrašo pagal mokinių amžiaus grupes patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 120-6147);

5.33. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 2 d. įsakymą Nr. V-417 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 16:2006 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 54-2620.

5.34. maisto produktams, kuriuos galima ženklinti simboliu „Rakto skylutė“, taikomų kriterijų sąrašą, aptvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-50 „Dėl Maisto produktų ženklinimo simboliu „Rakto skylutė“.

5.35. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktorius 2015 m. birželio 22 d. įsakymas Nr. B1-610 „Dėl vaikų ugdymo įstaigų, vaikų socialinės globos įstaigų ir vaikų poilsio stovyklų valgiaraščių derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

III.SĄVOKOS IR JŲ APIBRĖŽIMAS

6. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

Mechaniškai atskirta mėsa – produktas, gautas mechaninėmis priemonėmis nuėmus mėsą nuo kaulų, gautų mėsą iškaulėjus, arba nuo paukščių skerdenų, kai raumens skaidulų struktūra saardoma arba pakeičiama (3.13)

Tausojantis patiekalas – šiltas maistas pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekciniame krosnyje.

Pritaikytas maitinimas – toks maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtus, vaiko (asmens) individualus maistinių medžiagų ir energijos poreikius, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.

Šiltas maistas – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki pateikimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +68 C temperatūroje.

Užkandis – maisto produktas ar patiekalas, neįtrauktas į pietų valgiaraštį.

Valgiaraštis – patiekalų dienos maisto pridktų ir patiekalų sąrašas.

6.1. Kitos sąvokos atitinka kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

IV.VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

7. Jaunimo mokyklos direktorius yra atsakingas už moksleivių maitinimo organizavimą ir šio Tvarkos aprašo įgyvendinimą.

8. Maisto produktų teikimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas turi atitikti teisės aktų (5.6, 5.12, 5.13, 5.15, 5.24, 5.28) reikalavimus.

9. Jei Jaunimo mokyklos direktorius sudaro sutartį dėl maisto produktų teikimo, Maisto produktų sutartyje turi būti atsakomybė už maisto produktų neatitinkančių reikalavimų teikimą.

Prieš pasirašant maisto teikimą sutartį rekomenduojama sudaryti maisto produktų sąrašą su konkrečiais maisto produktų pavadinimais, maisto produktų sudėtimi, fasuotės grynuoju kiekiu.

10. Už Tvarkos aprašo nuostatų laikymąsi (5.1, 5.4, 5.6, 5.7, 5.12, 5.15, 5.17, 5.23, 5.24, 5.33) atsakingi valgyklos darbuotojai.

11. Vaikų maitinimui draudžiama teikti šios maisto produktų grupės: bulvių, kukurūzų ar kitokie traškučiai, kiti riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; saldainiai, šokoladai ir šokolado gaminiai; konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu ar kremu, sūrūs gaminiai (kuriuose daug druskos, kramtomoji guma su maisto priedais, gėrimai, kurių sudėtyje yra kakavmedžio pupelių kavos ar jų ekstrakto, cikorijų (kavos pakaitalai, kisieliai, sultinių koncentratai; rūkyta žuvis; koncervuoti mėsos ir žuvies patiekalai, maisto papildai, maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO) arba maisto produktai į kurių sudėtį įeina GMO, maisto produktai į kurių sudėtį įeina iš dalies hidrinti augaliniai riebalai.

12. Mokiniamis maitinti rekomenduojama šie maisto produktai (pusfabrikačiai) daržovės (nuvalytos)sultys, išskyrus citrusinių ir vynuogių, grūdiniai – duonos gaminiai, kruopų produktai ir ankštiniai produktai pienas ir pieno produktai (rauginti gaminiai) mėsos pusfabrikačiai; aliejus – nmodifikuotų augalų, riebi mėsa ir mėsos produktai keičiami liesais.

Maisto produktus siūloma teikti tik tai užaugintus Lietuvoje.

13. jaunimo mokyklos mokiniai turi gauti šilto maisto.

14. maisto paruošimas ir įvairovė turi atitikti moksleivių amžių ir sveikos mitybos rekomendacijas.

15. Patiekalai pietums turi būti pateikiami pagal valgiaraštį.

16. Pietums moksleivis turi gauti 30-40 proc. rekomenduojamo paros raciono.

17. Pagal gydytojo raštiškus nurodymus Forma Nr. 027-1/a) organizuojamas pritaikytas maitinimas.

18. Jaunimo mokykloje valgykloje gali būti:

18.1. papildomas maitinimas (pusryčiai);

18.2. laisvai parenkami šalti patiekalai ir užkandžiai.

19. Jaunimo mokykloje numatoma galimybė pasirinkti užkandžius. Užkandžių sąrašas turi būti patvirtintas Direktorius.

20. Patiekalų gaminimo reikalavimai:

20.1. maistas turi būti gaminamas ir pateikiamas tą pačią kalendorinę dieną;

20.2. pateikiamas maistas turi būti kokybiškas, atitikti saugos reikalavimus (5.12, 5.15, 5.17, 5.23, 5.24, 5.33);

20.3. pirmenybė teikiama maistines savybes tausojantiems patiekalų gamybos būdams;

20.4. gaminant maistą neturi būti naudojami prieskonių mišiniai, kurių sudėtyje yra maisto priedų (5.29);

20.5. kiekvieną dieną teikiamos daržovės;

20.6. gaminant maistą turi būti naudojama kuo mažiau druskos ir cukraus;

20.7. valgymo metu ant stalo neturi būti padėta druskos, garstyčių, pipirų;

20.8. atsižvelgiant į sezoną siūloma keisti patiekalus;

20.9. Jaunimo mokyklos valgykloje sudaroma sąlygos atsigerti vandens (sudarytos sąlygos atsigerti ir karšto vandens).

21. Mokyklos valgykloje matomoje vietoje skelbiama:

21.1. einamos savaitės valgiaraščiai;

21.2. maisto pasirinkimo piramidė;

21.3. draudžiama naudoti susidėvėjusius ir suskilusius indus, bei aliuminius įrankius.

22. Tvarkos aprašas ir valgiaraščiai skelbiami Jaunimo mokyklos internetinėje svetainėje. Skyrelyje paslaugos.

23. Už tvarkos aprašo vykdymą atsakinga direktorė ir pavaduotoja ūkiui.

V. VAIKŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO JAUNIMO MOKYKLOS VALGYKLOJE

24. Jaunimo mokyklos valgykloje kasdien organizuojama pietūs, kurių metu turi būti sudaromos sąlygos visiems pavalgyti šilto maisto.

25. Pietų patiekalai ir užkandžiai teikiami nuo 10.30 iki 14 val.

26. Pertraukų metu maitinami mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą, taip pat visi mokiniai už pinigus gali pirkti pietus.

27. Po skambučio moksleiviai valgykloje neaptarnaujami.

28. Mokiniai ir jų tėvai gali teikti pasiūlymus dėl maitinimo asortimento.

29. Per pertraukas pagal grafiką turi budėti mokytojai, kurie atsakingi už tvarką ir mokinių drausmę valgykloje.

VI. VAIKŲ MAITINIMO VALGIARAŠČIO SUDARYMAS

30. Mokinių maitinimo valgiaraštis sudaromas atsižvelgiant į rekomenduojamas paros energijos ir maistinių medžiagų normas.

31. Mokyklos valgykloje valgiaraščiai sudaromi 15 dienų.

32. Valgiaraščiuose prie kiekvieno patiekalo nurodomas jo kiekis. Valgiaraščiuose nurodomos jų receptūros, jų gaminimo technologijų aprašymas (virimas vandenyje, garuose, kepimas) ir trukmė.

33. Maitinimo valgiaraščiai sudaromi:

33.1. savarankiškai virėjos, vadovaujantis šio Tvarkos aprašo reikalavimais;

33.2. pagal gydytojo raštiškas rekomendacijas (pritaikyto maisto).

34. Valgiaraščiai parengti pagal šio Tvarkos aprašo 41.1 ir 41.2 papunkčius, turi atitikti šiame Tvarkos apraše išdėstytus reikalavimus ir turi būti derinami su teritorinėje Valstybinėje maisto veterinarijos tarnyboje pagal Vaikų ugdymo įstaigų, vaikų socialinės globos įstaigų. Jaunimo mokyklos virėja iki maitinimo paslaugos teikimo pradžios pateikia valgiaraščius derinti teritorinei

Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai. Valgiaraščiuose nurodomos savaitės ir savaitės dienos, mokyklos darbo laikas, moksleivių maitinimo laikas. Visi valgiaraščio lapai sunumeruoti.

35. Pasikeitus valgiaraščiams, parengtiems vadovaujantis šio Tvarkos aprašo 41.1 ir 41.2 punktams jie turi būti pakartotinai derinami teritorinėje Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje. Atliekant nereikšmingus keitimus, t.y. pakeitus vieną maisto produktą ar patiekalą tos pačios maisto produktų grupės kitu maisto produktu ar patiekalu, kai maistinė vertė nepablogėja, o energinė vertė pasikeičia ne daugiau kaip dešimt procentų, valgiaraščio pakartotinai derinti nereikia.

36. Jaunimo mokyklos sveikatos priežiūros specialistas pagal kompetenciją prižiūri, kad mokinių maitinimas būtų organizuojamas pagal Tvarkos aprašo reikalavimus.
